

**„Zmiany w obszarze kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
w tym poradnictwa oraz organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej”**

Od 1 września 2009r. polskie przedszkola, szkoły i placówki rozpoczęły realizację nowej podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego, która bardzo dużo uwagi poświęca indywidualizacji pracy z dzieckiem na zajęciach edukacyjnych. Kontynuacją proponowanych rozwiązań są obecnie zmiany w obszarze kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wdrożenie proponowanych zmian przyczyni się do wyrównywania szans edukacyjnych dzieci, zwiększenie efektywności świadczonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, jak również podtrzymywania więzi rodzinnych oraz integracji dzieci i młodzieży w społeczności lokalnej.

System edukacji ma być otwarty na wszystkich uczniów. Specjalna potrzeba edukacyjna - to wypadkowa możliwości i braków dziecka oraz możliwości i braków otoczenia. Dzieci i młodzież ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi to w szczególności uczniowie: uzdolnieni, niepełnosprawni, chorzy przewlekle, niedostosowani społecznie i zagrożeni niedostosowaniem społecznym, ze specyficznymi trudnościami w nauce, z zaburzeniami komunikacji językowej, znajdujący się w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej, z niepowodzeniami edukacyjnymi, zaniedbani środowiskowo, mający trudności adaptacyjne związane z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, innymi potrzebami dziecka.

Im wcześniej te potrzeby zostaną rozpoznane, tym większa szansa na ich zaspokojenie. Uczeń otrzyma wsparcie i zindywidualizowaną pomoc. Zakładane cele zostaną osiągnięte dzięki nauczycielowi, który indywidualizuje pracę ucznia i wspiera we współpracy z rodzicami – jego rozwój w różnych sferach; pomocy psychologiczno-pedagogicznej jak najbliżej dziecka; wspieraniu zmian w systemie edukacji przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne i placówki doskonalenia nauczycieli.

Nauczyciel jest odpowiedzialny za to, czego uczy i jak uczy, a w planowaniu procesu kształcenia powinien się kierować opisem wymagań, określonych w podstawie programowej. Może swobodnie tworzyć i dobierać programy nauczania oraz pomoce i materiały dydaktyczne. Zadaniem nauczyciela i szkoły jest taka organizacja pracy, żeby jak najlepiej wychodzić naprzeciw indywidualnym potrzebom, trudnościom, zainteresowaniom czy zdolnościom uczniów. W efekcie ma powstać spójny model kształcenia wyodrębniający:

edukację przedszkolną – zawierającą wczesną obserwację i ocenę dojrzałości, gotowości szkolnej dziecka;

szkołę podstawową – jako miejsce rozpoznawania specyficznych trudności w nauce, uzdolnień, predyspozycji uczniów;

szkołę gimnazjalną i ponadgimnazjalne – przygotowującą do wyboru ścieżki edukacyjnej i zawodowej, zapewniając dostęp do informacji, doradztwa i poradnictwa zawodowego.

Zwiększeniu efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniowi służyć będzie zespołowa formuła pracy nauczycieli, wychowawców, specjalistów, prowadzących zajęcia z danym uczniem. Zadaniem zespołu będzie planowanie, koordynowanie działań skierowanych na ucznia oraz dokonywanie oceny skuteczności pomocy świadczonej uczniom.

Zespół – przy udziale rodziców, specjalistów w szczególności psychologów, logopedów, pedagogów, lekarz - po dokonaniu analizy poziomu funkcjonowania dziecka, będzie planował indywidualną ścieżkę pomocy, uwzględniającą potrzeby rozpoznane przez przedszkole, szkołę, jako wynikające z orzeczenia lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Współdziałanie nauczycieli prowadzących zajęcia z danym uczniem pozwoli na opracowanie, przyjęcie i realizację spójnego i konsekwentnego planu oddziaływań edukacyjno-terapeutycznych.

Zmodyfikowany zostaje „model pracy” poradni psychologiczno-pedagogicznych. Zadaniem poradni jest „bycie blisko dziecka – jego środowiska szkolnego i rodzinnego”. Współpraca i wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji przedszkola, szkoły, placówek i rodziców. Włączanie się z pomocą bezpośrednią w przypadkach skrajnie nietypowych, działania, które zapewniają większą efektywność i skuteczność, niż w przypadku, gdyby te działania były podjęte wyłącznie przez poszczególne jednostki, wzmocnienie, aktywne uczestnictwo partnerów, zaangażowanie, podniesienie kompetencji nauczycieli w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Pozostaje otwarty katalog opinii wydawanych przez poradnię, co umożliwi szeroki zakres oddziaływań w ramach świadczonej dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Przy stwierdzeniu specyficznych trudności w uczeniu się (po klasie III, najpóźniej w klasie VI szkoły podstawowej), opinia ważna jest na cały okres edukacji szkolnej.

Możliwość wydania orzeczenia do kształcenia specjalnego dla ucznia z afazją, zaliczoną do niepełnosprawności ruchowej oraz dla ucznia z zespołem Aspergera, zaliczonym do autyzmu.

Planowane jest zwiększenie kompetencji szkół w zakresie decydowania o dostosowaniu warunków przeprowadzenia sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia.

Reasumując, wzrasta odpowiedzialność władz, dyrektorów, nauczycieli, uczniów, rodziców, opinii publicznej, specjalistów, za jakość i efekty procesu kształcenia, przebieg i efekty procedury egzaminacyjnej, jakość wizerunku szkoły, prestiż szkoły

To co najistotniejsze, to patrzeć na potrzeby każdego dziecka, być blisko dziecka, wczesne rozpoznanie i zaspokajanie potrzeb, nacisk i inwestowanie w przyszłość, zarządzanie zmianami.

Szczegółowe informacje dotyczące zmian od 1 lutego 2011r. w procedurze przyjmowania klientów, postępowania diagnostycznego i zasad wydawania opinii, informacji, obowiązujących wniosków i druków na naszej stronie www.polkowice.edu.pl

Zachęcamy Państwa również do korzystania z funkcji „skrzynki pytań i odpowiedzi” ,gdzie możecie Państwo zadać pytanie specjaliście i uzyskać odpowiedź.

Renata Czapczyńska

Dyrektor POPPPiDM w Polkowicach

Lider zmian w ramach szkolenia MEN